

Marleena Liikkanen

SANOMISTA

Juha Iso-Aho

Villillä kortilla tulevaisuuteen

Tulevaisuudesta ei voi tietää mitään, mutta sitä voi silti ajatella. Tulevaisuusajattelu ei ole ennustamista, vaan tapa katsella nykyisyyttä niin, että voisivatko asiat olla toisin. Kun todennäköisesti monet asiat tulevat olemaan toisin, voi pohtia mikä nykyisyydessä ennakoii sitä mihin ollaan menossa.

Tulevaisuudentutkimus on oma tieteenalansa omine menetelmineen. Yhä nopeammin muuttuvassa maailmassa Nostradamuksen ennustusten tai science fiction-kirjallisuuden kaltaiset okkultistiset ja taiteelliset tulevaisuusnäyt ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Jotta osataisiin ajoissa tehdä mahdollisimman oikeita päätelmiä tulevasta kehityksestä, tarvitaan myös faktaa sekä arkiin havaintoihin perustuvaa aineistoa.

Tilastotietoon perustuvan ennakoinnin lisäksi nykykäsityksessä tulevaisuudentutkimuksessa käytetään menetelmänä esimerkiksi skenaarioiden laatimista sekä megatrendien, heikkojen signaalien ja niin sanottujen ”villien korttien” analysointia. Näistä ainakin kolme viimeistä ovat kenen tahansa ulottuvilla ja sopivat vaikka työpaikan kahvipöytään.

MENOSSA olevista megatrendeistä eli yhteiskuntaan syvästi vaikuttavista muutosvoimista käyvät esimerkkinä globalisaatio tai kestävä kehitys, mutta mihin ne johtavat? Mikä on seuraava uusi megatrendi?

Villi kortti tarkoittaa tulevaisuusajattelussa epätodennäköistä tapahtumaa, jolla toteutuessaan olisi merkittävät seuraukset. Vielä 1980-luvun alussa Neuvostoliiton sortumista olisi pidetty villinä korttina. Onko euron hajoaminen tämän hetken villi kortti vai joko se on trendi? Olennainen kysymys on: entä jos?

HEIKOT signaalit ovat tulevaisuutta ennakoivista asioista arkipäiväisimpiä ja samalla kiehtovimpia. Heikko signaali on vasta idullaan oleva ilmiö, joka voi muuttaa tulevaisuutta rajustikin. Sanotaan, että sen tuntee siitä, että se on kummajainen. Keskiertoymärrys hylkii sitä, koska heikko signaali tulee yleensä vallitsevien järjestelmien ulkopuolelta.

Useimmat merkittävät uudistukset kristinuskon leviämisen lukutaidon opettamiseen kansalle tai The Beatlesin liikkeelle sysäämästä nuorisokulttuurin vallankumouksesta Facebookiin ovat ensin olleet kummajaisia. Kun jotain uutta ilmiötä vähätellään, siitä on siis syytä kiinnostua erityisesti.

Humanistisessa ammattikorkeakoulussa työskentelevä kirjoittaja ennakoii kulttuurituotannon tulevaisuutta valtakunnallisessa Tuottaja2020-kehityshankkeessa (tuottaja2020.metro-polia.fi > julkaisut).

dän

eteläkarjalaiset ammattitaiteilijat. Syyskokous valitsee uudet jäsenet äänestämällä.

Etelä-Karjalan taiteilijaseura ry:n uusia jäseniä -näyttely Galleria Pihatossa Lappeenrannassa 13.–31.12. Mukana taiteilijat Tarja Ahokainen, Satu Jaatinen, Jarkko Liutu, Janette Holm-